

било като агенти на Хетерията, било като възстанници и войводи, които се отличиха въсамия Сливенъ, Гърция, Влашко и Молдавия. Не същият духъ, обаче, е продължавалъ да въе въ Сливенъ и, въобще, въ България слѣдъ епохалната тая година (1821). Българите разбраха, че ако и да бѣха и тѣ християни като гърците, въпрѣки всичките си усилия за „дѣлото“, не сподѣлиха гръцките блага, свободи и привилегии. Сѣтиха се, че сѫ другъ народъ, и че ако искатъ да напрѣднатъ, тѣ трѣбва да почнатъ отъ а-бе, тъй както направиха и самите гърци.

Гръцката духовна властъ слѣдъ 1821 г. изгуби довѣрието и авторитета си прѣдъ турците. „Завѣрата“ съ своите сетнини не е само политическо събитие. Само 4 години бѣха се изминали отъ тая революция, и се появи на свѣтъ първата българска училищна книга. Въпросът е за прочутия „Рибенъ букваръ“, — дѣло на Д-ръ Беронъ, а написана по инициативата и издадена отъ сливенския богаташъ Андонъ Ивановъ. Д-ръ Беронъ е билъ издѣржанъ въ Брашовъ именно отъ тоя сливенецъ, станалъ е неговъ домашенъ учитель, и следъ това изпратенъ пакъ отъ него да слѣдва медицината. Антонъ Ивановъ е помагалъ парично на хетеристите и на прѣселените въ Влашко сливенци. Той е първиятъ българинъ, съ иждивяването на когото се напечатватъ редица отъ най-първите български книги. Така, въ Венелинъ срѣщаме: Букваръ Петромъ Беровичемъ, изданиемъ въ Брашовъ въ 1824 г., на иждивеніи Брашовскаго купца Антонія Йоанновича“. (О зародиша нов. Бол. лит., стр. 5). Антонъ Ивановичъ е издалъ и друга българска книга: Священное цвѣтособраніе, преводиль Анаст. Стояновичъ (1825 г.), на иждивеніи Брашовскаго же негоціанта Антонія Йоанновича (ib. Ср. за сѫщия и въ Древ. и нын. Болг. стр. 16. Въ прѣвода на Кифаловъ името му е Антонъ Йоанновъ, стр. 6 и 7. Ср. въ Бълг. Книгописъ, Mcб., Т. IX, стр. 23, Антонъева Йоанновича). Антонъ Ивановъ е помагалъ и на Д-ръ Селимински да довѣрши медицината въ Италия. Още прѣди това, по съвѣта на него и на други българи въ Брашовъ, Д-ръ Селимински трѣбвало да замине за Сливенъ и отъ тамъ да започне, по примѣра на гърците, възраждането и политическото просвѣтяване на българите. (Антонъ Ивановъ умрѣлъ кѫдѣ 1850 г. Между сливенци той е познатъ съ името Антонъ Камбуруолу или просто Дълдо Андонъ. Сестра му Люба умрѣла въ Сливенъ. Дъщеря му, женена за сливенеца Георги Думовичъ, е умрѣла въ Виена, дѣто мжжътъ ѝ е билъ банкеръ, а единъ отъ синовете му, както ни съобщи професоръ Казасисъ, слѣдъ като свѣршилъ артилерийска академия въ Мюнхенъ, заминалъ съ князъ Отонъ въ Атина, влиза въ свитата му и оставя днесъ живи двама синове въ Атина: едина запасенъ генераль, а другия полковникъ отъ кавалериата – Андониадисъ).